

[Indenrigsministeren.]

og svang sig op til at paastaa, at jeg skulde have sagt, at den Lærling, der beskadigede f. Eks. en dyr Maskine, gennem Ordensbøden skulde give Erstatning. Jeg har ikke sagt et Ord herom, ogsaa her polemiserer det ærede Medlem mod noget, jeg aldeles ikke har beskæftiget mig med, og som ikke kunde falde mig ind. Men jeg har udtalt, at under Uddannelsen faar Lærlingen ofte overdraget til Brug dyre Apparater, han kommer til at virke med dyre Stoffer, der ikke bør gaa til Spilde, og dersom han Gang paa Gang tilsidesætter en given Ordre eller Henstilling, hvorved han gør Skade, og da man ikke længer kan afgøre det paa den Maade, som man benyttede i svundne Tider, som baade var hurtig og virksom og intet kostede, maa man søge andre Straffebestemmelser indført overfor saadan Ligegyldighed og dens Følger. Det er da naturligt, at Ordensbøder fastsættes, men det kan kun ske i det Omfang, hvorom Parterne paa Forhaand kan enes, og det skal da finde Udtryk i Kontrakten. Det har jeg sagt, men intet som helst om et Erstatningsansvar for Lærlinge. Gennem Bøde ydes der jo ikke Erstatning; Bøde er, som det ærede Medlem sikkert ved, en Straf.

Det ærede Medlem beklagede sig over, at Banker og Forsikringsselskaber ikke var medtaget, idet det efter hans Opfattelse førte til, at Bankerne beholdt deres Lærlinge langt ud paa Natten, og de respekterede ikke 8 Timers Dagen. Saa vidt er de Herrer i Virkeligheden kommet i deres Dogmetro, at der snart ikke længer er Plads til for disse Doktriner at give Ungdommen Uddannelse. Vi saa det under Behandlingen af Loven om Børns og unge Menneskers Arbejde i Bagerier, hvor det snart er saaledes, at de, der sættes i Lære, ikke kan komme til at deltage i det Arbejde, der forefalder i Bagerier, fordi det foregaar paa Tider, da Mennesker, som virker paa andre Omraader, normalt ligger i deres Senge. Men vil man være Bager, maa man deltage i Arbejdet paa de Tider, da det skal finde Sted. Og paa samme Maade, vil man lære i en Bank, maa man naturligvis være til Disposition paa de Tider, hvor den daglige, den ugentlige og maanedlige Opgørelse finder Sted for

ogsaa at lære den Side af Virksomheden. At dette nu og da kan kommetil at gaa ud over 8 Timers Doktrinen, tvivler jeg ikke om; men jeg siger: det manglede bare, hvis det ikke gjorde det. Jeg haaber, at den Tid skulde være fjern, da det ærede Medlem i den Grad faar Erhvervslivets forskellige Faser indskruet i sine doktrinære Anskuelser, at der ikke bliver Plads for en forsvarlig Uddannelse, uden at det faar Følger for den, som skal give den.

Det ærede Medlem siger, at jeg ikke har nogen Grund til at takke ham, for lad os nu se, hvad der kommer ud af Forhandlingerne. Ja, det er ganske klart, at det til syvende og sidst er det afgørende. Men naar jeg tænker paa det ærede Medlems og hans Partis Stilling ved Behandlingen af andre sociale Love, hvor man paa Forhaand erklærede, at dette vilde man ikke være med til, hvor man kun havde en Protest til Disposition, kun Harme, kun den uforsonlige Kamp, ja, saa maa det ærede Medlem undskyldte, saa synes jeg, at den fredelige Stilling, det ærede Medlem her indtog, den Villighed til Forhandling om denne Sag, som det ærede Medlem gav Udtryk for, var en Tak værd. Men længere strækker min Tak sig heller ikke, og hvis det ærede Medlem som Vilkaar for, at Enighed kan opnaas om denne Lovgivning, stiller Krav, som jeg nu forstod det var hans Agt, om, at hvor han ønsker Forandringer, der skal saadanne indføres, og den Tekst, som han kræver, skal erstatte det, der her staar, ja, saa er det ærede Medlems Forhandlingsvillighed kun et Skin, og saa er jeg fuldkommen klar over, at der ikke vil være noget at takke ham for, naar Forhandlingerne er afsluttet.

Naar det ærede Medlem mente, at jeg ikke behøvede at gøre nogen Bemærkning om et ændret Flertal paa Rigsdagen, det var det ærede Medlem velkendt med, tvivler jeg ikke derom. Men jeg maatte næsten tro, at det ærede Medlem havde glemmt, at denne Forandring var foregaaet, siden det ærede Medlem stadig drog til Felts mod det foreliggende Lovforslag, idet han foretog en Sammenligning med det Lovforslag, der tidligere har ligget her i Tinget, og henviste til, hvad Folketinget har vedtaget. Det var denne Henviſning — som